

Vaksina orale e rotavirusit

Çfarë është sëmundja e rotavirusit?

Rotavirusi është një infeksion viral që shkakton diarre dhe të vjella te foshnjat dhe fëmijët e vegjël. Është shumë infektive. Është shkak i zakonshëm i gastroenteritit te fëmijët në Irlandë nën moshën 5 vjeç. Është më e zakonshme në pranverë dhe dimër.

Shumica e fëmijëve do të shërohen në shtëpi, por disa duhet të shtrohen në spital. Çdo vit në Irlandë pothuajse 1000 fëmijë nën moshën 5 vjeç shtrohen në spital me infeksion rotavirus. Kohëzgjatja mesatare e qëndrimit në spital është 5 ditë. Foshnjat dhe fëmijët e vegjël tani mund të mbrohen nga kjo sëmundje nga vaksina orale e rotavirusit.

Si preken njerëzit nga sëmundja e rotavirusit?

Rotavirusi është shumë infektiv dhe mund të përhapet lehtësisht. Mund të përhapet përmes kontaktit nga dora në gojë, për shembull nga prekja e lodrave, sipërfaqeve, pelenave të pista ose mund të përhapet përmes ajrit nga kollitja dhe teshtitja.

Cilat janë simptomat e sëmundjes së rotavirusit?

Rotavirusi shkakton diarre e cila mund të jetë e rëndë, spazma në stomak, të vjella, dehidratim dhe temperaturë të ulët. Simptomat shfaqen 1 – 3 ditë pas ekspozimit ndaj infeksionit rotavirus dhe mund të zgjasin afërsisht 3-8 ditë. Rrallëherë diarreja mund të zgjasë deri në 3 javë. Fëmijët me sëmundje rotavirus mund ta përhapin infeksionin nga 2 ditë para se të ndihen të sëmurë me infeksionin dhe deri në 10 ditë pasi të bëhen të sëmurë.

Nëse 1000 fëmijë infektohen me rotavirus:

- 1000 kanë të vjella dhe diarre
- 3 do të duhet të shtrohen në spital për trajtim.
- Fëmijët e vegjël duhet të qëndrojnë në spital mesatarisht 5 ditë, nëse shtrohen.

Fëmijët mund të infektohen me sëmundjen e rotavirusit më shumë se një herë, sepse ka shumë lloje të ndryshme rotavirusi, por infeksionet e dyta priren të jenë më pak të rënda se infeksionet e para.

Nëse jeni të shqetësuar se fëmija juaj mund të ketë infeksion rotavirus, shkoni te mjeku juaj i përgjithshëm për shqyrtim.

A ofrohet vaksina e rotavirusit në vende të tjera?

Organizata Botërore e Shëndetësisë ka rekomanduar vaksinimin e rotavirusit dhe shumë vende të tjera po ofrojnë vaksinën për foshnjat. Vaksina është licencuar globalisht në vitin 2006. Vaksina e rotavirusit është shtuar në kalendarin e vaksinimit në Australi në vitin 2007 dhe në Mbretërinë e Bashkuar në vitin 2013. SHBA dhe të paktën 11 vende të tjera të BE-së kanë programe të vaksinimit kundër rotavirusit.

Kush duhet ta marrë vaksinën orale kundër rotavirusit?

Sëmundja e rotavirusit parandalohet me anë të vaksinimit. Të gjithë fëmijëve të lindur nga data 1 tetor 2016 e më pas u është bërë vaksina orale e rotavirusit në moshën 2 dhe 4 muajshe.

Vaksina orale e rotavirusit **nuk** u duhet dhënë foshnjave që janë 8 muaj e 0 ditë dhe më të mëdhenj.

Kur duhet të vonohet vakcina orale e rotavirusit?

Vaksina duhet të vonohet për foshnjat që aktualisht vuajnë nga

- një sëmundje febrile akute ose,
- një sëmundje akute me të vjella ose diarre

derisa të jenë shëruar plotësisht.

Vaksina orale e rotavirusit **NUK MUND** t'u jepet foshnjave që janë 8 muaj e 0 ditë dhe më të mëdhenj.

A duhet që një fëmijë i cili tashmë është infektuar me rotavirus ta marrë ende vaksinën?

Po. Foshnjat që janë shëruar nga një infeksion rotavirus mund të mos jenë të imunizuar ndaj të gjitha llojeve të virusit të pranishme në vaksinë. Vaksina do të ndihmojë në mbrojtjen më të mirë të foshnjës kundër episodeve të mëtejshme të infeksionit. Pra, foshnjat që kanë pasur më parë sëmundje rotavirus duhet t'i marrin ende vaksinat përpara moshës 8 muaj dhe 0 ditë.

Pse vakcina orale e rotavirusit po futet në kalendarin parësor të imunizimit në fëmijëri?

Sëmundja e rotavirusit është shumë e zakonshme dhe deri në moshën pesëvjeçare shumica e fëmijëve do të kenë të vjella dhe diarre nga sëmundja e rotavirusit. Studimet kanë treguar se vakcina orale e rotavirusit është shumë efektive në parandalimin e sëmundjes së rotavirusit të foshnjat e vogla. Vaksina orale e rotavirusit mbron foshnjat dhe fëmijët e vegjël nga kjo sëmundje e zakonshme. Numri i fëmijëve që kanë zhvilluar sëmundjen e rotavirusit ka rënë në mënyrë dramatike pasi vakcina e rotavirusit u shtua në programin e vaksinave në 2016

A mbron vakcina orale e rotavirusit ndaj të gjitha sëmundjeve të gastroenteritit?

Vaksina orale e rotavirusit mbron ndaj sëmundjeve gastrointestinale të shkaktuara nga infeksioni rotavirus. Ajo nuk do të parandalojë sëmundjet e shkaktuara nga infeksione të tjera virale gastrointestinale, si për shembull norovirusi.

Kush nuk duhet ta marrë vaksinën orale kundër rotavirusit?

Ka shumë pak njerëz që nuk duhet ta marrin vaksinën orale të rotavirusit. Fëmija juaj nuk duhet të marrë vaksinën orale të rotavirusit nëse ka:

- pasur një reaksion të rëndë alergjik (anafilaksi) ndaj një doze të mëparshme të vaksinës ose ndonjë pjesë të vaksinës;
- një histori të bllokimit të zorrëve (intussusceptimi);
- një diagnozë të imunodeficientës së rëndë të kombinuar (SCID);
- një problem me traktin e tij gastrointestinal (zorrë) që mund të rrisë rrezikun e një zorrë të bllokuar;
- një intolerancë të trashëgueshme ndaj fruktozës, mungesë të saharozës-maltazës ose keqpërthithje të glukozës-galaktozës (intoleranca ndaj sheqerit).
- Foshnjat e nënave që marrin infliximab gjatë shtatzënisë dhe/ose gjatë ushqyerjes me gji, nuk duhet ta marrin vaksinën e rotavirusit.

Vëmendje mund t'i kushtohet administrimit të vaksinës së rotavirusit nëse infliximab nga nëna nuk është shtrirë përtej tremujorit të parë, në një foshnjë që nuk ushqehet me gji.

Vaksina orale e rotavirusit **nuk** duhet t'u jepet foshnjave 8 muaj e 0 ditë dhe më të mëdhenj, pasi rreziku i bllokimit të zorrëve (intussusceptimi) është më i madh te fëmijët më të rritur.

Si jepet vakcina e rotavirusit?

Vaksina orale e rotavirusit jepet si një lëng i hedhur me pika në gojën e fëmijës suaj.

Ju duhet të shikoni sesi mjeku i përgjithshëm (doktori) / infermierja e klinikës i jep pikat orale rotavirusit, për të parë sesi duhet dhënë paracetamoli lëng për foshnja, i cili rekomandohet pas vaksinës MenB.

Ju mund ta ushqeni fëmijën tuaj në çdo fazë para ose pas vaksinës.

Çfarë duhet pritur pas marrjes së vaksinës së rotavirusit?

Pas marrjes së vaksinës, fëmija juaj mund të ketë diarre të lehtë. Jepini fëmijës tuaj shumë qumësht dhe sigurohuni që ai të jetë i mirë i hidratuar.

Lani duart me kujdes pasi të kenë ndërruar dhe hedhur pelenën e fëmijës suaj.

Nga fëmijët që marrin vaksinën orale të rotavirusit:

- 1 në 10 do të ketë diarre të lehtë
- 1 në 100 do të ketë dhimbje barku
- 1 në 100 do të ketë lëkurë të inflamuar.

Fëmijët zakonisht shërohen nga këto efekte anësore të vogla brenda një ose dy ditësh

Efektet anësore të rënda (alergjia e rëndë) janë shumë të rralla.

Shumë rrallë, një fëmijë mund të zhvillojë një bllokim në zorrën e tij (që quhet intussusceptim).

Në Irlandë, afërsisht 1 në 1500 foshnja do ta kenë këtë gjendje në mënyrë natyrale dhe është më e zakonshme midis moshës 5 muaj dhe 1 vjeç. Bllokimi i zorrëve pas vaksinës orale të rotavirusit ndodh në rreth 1 në 50,000 fëmijë të cilëve u jepet rotavirus.

Fëmijët me zorrë të bllokuar kanë dhimbje të forta në bark. Dhimbja do të vijë dhe do të shkojë, por do të bëhet më e shpeshtë brenda disa orësh. Ata zbehen shumë gjatë episodeve dhe qajnë. Ata gjithashtu mund të jenë të sëmurë ose të kenë gjak në pelenat e tyre. Nëse kjo ndodh, kontaktoni mjekun tuaj të përgjithshëm (doktorin) **urgjent**. Kjo mund të trajtohet në spital.

Si funksionon vakcina orale e rotavirusit?

Vaksina funksionon duke stimuluar sistemin imunitar që të ndërtojë mbrojtje kundër sëmundjes së rotavirusit.

Sa efektive është vakcina orale e rotavirusit?

Vaksina orale e rotavirusit ka rezultuar të jetë shumë efektive, duke siguruar 82-94% mbrojtje kundër llojeve të rotavirusit.

A mund të vaksinohet fëmija im me vaksinën e rotavirusit ndërsa është në kontakt të ngushtë me një grua shtatzënë?

Po. Nuk ka asnjë problem me këtë. Në fakt, imunizimi i fëmijës do ta mbrojë gruan shtatzënë nga ekspozimi ndaj sëmundjeve si rotavirusi. Megjithatë, duke qenë se vakcina e rotavirusit është një vaksinë orale, gratë shtatzëna duhet të lajnë duart me kujdes pas ndërrimit të pelenave.

A mundet një foshnjë të shkojë të notojë pas vaksinës orale të rotavirusit?

Rotavirus

HSE - Zyra Kombëtare e Imunizimit

Po. Ju duhet të merrni masat e zakonshme të higjienës kur ndërroni pelenën e foshnjës tuaj pas vaksinës orale të rotavirusit. Nëse foshnja juaj ka diarre si një efekt anësor të vaksinës, fëmija juaj nuk duhet të shkojë të notojë për dy javë pasi diarreja të jetë qetësuar.

Ku mund të mësoj më shumë?

Flitni me një punonjës profesionist shëndetësor të besuar dhe vizitoni www.immunisation.ie